

Одним із стратегічних напрямів процесу державотворення в Україні формування суспільства, яке базується на симбіозі інформаційних технологій та людського інтелекту, суспільства, де креативність створюють нові знання, працює колективний розум, а результатом інтелектуальний синергетичний продукт.

Входження до європейського освітнього простору потребує врахування потреб студентів, удосконалення структурно-логічних схем навчального процесу, переосмислення всієї існуючої освітньої практики підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації кадрів.

Список використаних джерел

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: [навч. посіб.] І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua>

РОЛЬ КРАЄЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИВЧЕННІ СТУДЕНТАМИ КУРСУ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Якименко М. А., професор, кафедри філософії історії та педагогіки д.іст.н., професор

Багаторічний досвід викладення базового навчального курсу «Історія України» у Полтавській державній аграрній академії свідчить про помітну роль краєзнавчого матеріалу в інтенсифікації навчально-виховного процесу та його очевидний вплив на якість отриманих студентами знань. Буквально у кожній темі курсу є можливість і, підкреслюємо, доцільність використовувати краєзнавчий матеріал як місцевого, так і республіканського і навіть світового значення. Мова у даному випадку йде, скажімо, про Більське городище – поселення, розквіт якого припав на середину першого тисячоліття до нової ери.

Деякі дослідники пов'язують Більське городище з містом Гелон, яке згадує Геродот у своїй «Історії греко-перських воєн». До часів визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького відноситься така пам'ятка XVII ст., як Полтавський Христовоздвиженський монастир, заснований у 1650 році ігуменом Мгарського монастиря Калістратом. Спочатку він був дерев'яним, а у 1689 р. коштами гетьмана Івана Самойловича почалося спорудження мурованого Христовоздвиженського собору [3, с. 779]. Багатющий фактичний матеріал, який викладачі нашої академії використовують у навчально-виховному процесі, можна знайти у таких виданнях Полтавського краєзнавчого музею, як «Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область». Вже побачили світ ґрунтовні книги цієї серії по Великобагачанському, Гадяцькому, Лохвицькому, Оржицькому, Семенівському та ряду інших районів області. Цінність пам'яток історії і культури полягає у тому, що окрім інформації, внаслідок своєї наочності вони занурюють нас в атмосферу того свого часу, об'єднуючи у собі дві на перший погляд взаємовиключні, а за своїм змістом взаємопов'язуючі, функції. Уся справа у тому, що такі функції, як

«пам'ятник-факт» і «пам'ятник-знання» хоч і закладені у самому пам'ятнику, проте не реалізуються одночасно. В одному випадку пам'ятник виступає у якості вихідного моменту пошуку наукового знання, тоді як в іншому – як джерело інформації, яке допомагає сформувати наукові знання про інше явище, наприклад, про ту ж війну 1941-1945 рр., якщо мова йде про численні пам'ятники, пов'язані з вищезгаданою подією. На Полтавщині, як і по усій країні, було створено численні пам'ятники та меморіальні дошки, присвячені цій події. Немало таких пам'яток збудовано останнім часом за ініціативи громадських організацій і щодо такої тривалій час замовчуваної з відомих причин події, як голодомор 1932-1933 років, які теж є можливістю використовувати, наприклад, у ході вивчення теми «Розвиток України в період утвердження тоталітарного режиму (20-30-ті роки XX ст.)» [1, с.89].

Важливе значення у вивченні вітчизняної історії мають інші пам'ятники архітектури, яких у Полтавському регіоні збереглося досить багато. Архітектурі не випадково ж називають сторінками пам'ятного літопису історії, незалежно від ступеню відомості чи художньої цінності, адже вона фіксує віхи багатовікової історії. На Полтавщині відсутні архітектурні споруди часів Київської Русі, зате їх досить багато нового і новітнього часу. Зразком архітектурних шедеврів початку XIX ст. є, наприклад, центральна частина Полтави, будинок поштамту, будинки губернатора та губернського правління, дворянського зібрання, колишнього кадетського корпусу, інституту шляхетних дівчат, краєзнавчого музею тощо. Вивчення таких пам'яток у відповідних темах курсу «Історія України» дає можливість робити висновки про розвиток продуктивних сил тогочасного суспільства, його соціальний устрій та економіку, наукових знань, технічних досягненнях і виробничих потужностях, різних аспектах життя як трудящих мас, так і тогочасної політичної еліти. У Полтавській державній аграрній академії вже стало традицією під час вивчення навчального курсу з вітчизняної історії орієнтувати студентів на те, щоб вони в позаурочний час збирали і оприлюднювали у той, чи інший спосіб матеріал у розмірі відомої державної програми «Рідне село». Найкращі реферати з історії свого села рекомендуємо на щорічну студентську наукову конференцію.

У процесі вивчення вітчизняної історії доцільно, як свідчить практика, використовувати такі форми позаурочної роботи, як екскурсії до музеїв, включаючи, звичайно і музей нашої академії, який першокурсники відвідують вже у перші дні навчального року. Для досягнення своєї мети з точки зору підвищення якості навчально-виховного процесу слід напередодні події скласти план екскурсії, яким визначаємо навчальну і виховну мету; об'єкт екскурсії (наприклад – краєзнавчий музей); дату і час її проведення, кількість учасників, керівника та екскурсовода; підготовку попередньої інформації про історію, наприклад, того ж таки краєзнавчого музею; який нещодавно відзначив своє 125-річчя; постановку як загальних завдань, такі і індивідуальних (фотографування ходу екскурсії, об'єктів огляду, підготовки інформації до газети «Моя академія» тощо).

Підбиваючи загальні висновки відзначаємо, що вищезазначені методи